
FOLKETINGET

Europaudvalget og Erhvervsudvalget

EU-konsulenten

EU-note

Til: Udvalgenes medlemmer
Dato: 3. juni 2016

Det digitale indre marked: nye forslag skal fremme handel på nettet

Kommissionen vil gerne have EU-borgerne til at shoppe mere på nettet på tværs af grænserne i Europa. Derfor skal det være slut med at forskelsbehandle kunderne på nettet, når det gælder priser og handelsvilkår. Kommissionen fremsætter en pakke om nethandel, der bl.a. skal forhindre såkaldt geoblokering. Dette omfatter ikke ophavsretligt beskyttet indhold.

Europa-Kommissionen vil sætte gang i nethandel på tværs af grænserne i EU. Kun 37 pct. af netbutikkerne tilbyder ifølge Kommissionen salg til kunder i andre EU-lande. Kommissionen finder tre væsentlige hindringer for øget nethandel i EU:

- Priserne for levering af varer på tværs af grænser i EU er for høje og svarer ikke til de reelle omkostninger.
- Forbrugerne har ikke tillid til netbutikker i andre lande. De er bl.a. usikre på deres rettigheder, hvis de fortryder købet eller modtager en defekt vare.
- Geoblokering, det vil sige når forbrugere, der befinder sig i et andet land end netbutikken, enten:
 - ikke har adgang til en hjemmeside med online salg
 - omdirigeres til et landespecifikt websted (f.eks. med færre tilbud)
 - kun kan betale med bestemte nationale betalingskort eller
 - skal betale en højere pris end lokale forbrugere.

Kommissionen fremlagde derfor 25. maj 2016 en pakke med forslag, der skal fremme nethandel. Kommissionens pakke består af:

- Forordning om pakkelevering¹
- Forordning om samarbejde om forbrugerbeskyttelse²
- Forordning om geoblokering³
- Guidelines om unfair handelspraksis⁴
- Meddelelse om e-handel⁵

De tre forordningsforslag vil kort blive gennemgået i denne note.

Forslag om pakkelevering

Kommissionens foreslår at gøre pakkelevering billigere gennem:

- Bedre overvågning af markedet for pakkeleveringer med henblik på at identificere problemer med priser, der ikke svarer til omkostningsniveauet. Pakkeleveringsfirmaer med mere end 50 ansatte skal levere information om deres aktiviteter til nationale myndigheder, der forpligtes til at samle data og overvåge markedet.
- Øget gennemsigtighed i forhold til priser for levering. Kommissionen skal offentliggøre priser for levering nationalt og på tværs af grænser på baggrund af data fra nationale myndigheder.
- Fremme konkurrence i pakkelevering på tværs af grænser ved at kræve, at nationale postoperatører skal tilbyde gennemsigtig adgang for private selskaber til de grænseoverskridende netværk og infrastrukturer.

Kommissionen foreslår hverken prisregulering for pakkeleveringer i EU eller en pligt til at levere varer til hele EU. Men Kommissionen nævner, at en øvre grænse for leveringspriser kan komme på tale, hvis blødere tiltag ikke hjælper på konkurrencen inden 2019.

¹ KOM(2016)285

² KOM(2016)283

³ KOM(2016)289

⁴ SWD(2016)163

⁵ KOM(2016)320

Forslag om samarbejde om forbrugerbeskyttelse

Formålet med revisionen af forordningen om samarbejde om forbrugerbeskyttelse er at gøre det lettere og hurtigere for myndighederne at reagere, når forbrugerrettigheder krænkes via nethandel for dermed at styrke forbrugernes tillid.

Der findes allerede en del forbrugerlovgivning på EU-niveau, men det er de nationale myndigheder, der håndhæver den. Forordningen om samarbejde om forbrugerbeskyttelse fra 2007 skulle styrke nationale forbrugermyndigheders håndhævelse (som Forbrugerombudsmanden i Danmark) af sager på tværs af grænser i tilfælde af brud på forbrugerrettigheder. Men disse myndigheder har stadig vanskeligheder, f.eks. i forhold til at gribe ind over for vildledende reklamer på nettet, der kun vises i et kort tidsrum.

Derfor foreslår Kommissionen nu at give de nationale myndigheder flere beføjelser til at håndhæve forbrugernes rettigheder, bl.a. til at:

- Kontrollere om websider geoblokerer eller ikke overholder EU-reglerne om f.eks. fortrydelsesret.
- Beordre at websteder med svindel fjernes straks.
- Anmode om oplysninger fra domæneadministratorer og banker for at afsløre identiteten af personer bag en netbutik med tvivlsom praksis.

Desuden foreslår Kommissionen en koordinationsmekanisme for nationale myndigheder, der i fællesskab skal håndtere større sager, der involverer enten 75% af befolkningen i EU eller 75% af EU-landene. Et eksempel kunne være et firma, der i mange EU-lande tilbyder online køb af elektriske produkter med 1 års garanti med mulighed for - mod betaling - at udvide garantien til 3 år. Da EU-lovgivningen giver forbrugere min. 2 års garanti, kan Kommissionen notificere de relevante nationale myndigheder, der så kan arbejde sammen og finde ud af, hvilken myndighed der griber ind over for forhandleren. Forhandleren slipper til gengæld for at skulle drøfte sagen med flere nationale myndigheder.

Forslag om geoblokering

Forordningsforslaget skal forhindre uretmæssig geoblokering i forbindelse med nethandel. Det gælder dog ikke for følgende sektorer, der er reguleret gennem anden EU-lovgivning:

- Tjenesteydelser inden for transport
- Detailsalg af finansielle tjenesteydelser

- Audiovisuelle tjenesteydelser (Kommissionen har samme dag præsenteret særskilt lovgivning på dette område, se EU-note 50⁶).

Forordningsforslaget indeholder tre hovedelementer:

A) Antidiskrimination

Der findes allerede et antidiskriminationsprincip i tjenesteydelsesdirektivet fra 2006, der betyder, at man ikke må diskriminere kunder på baggrund af nationalitet eller geografi. Det gælder f.eks. ved biludlejning. Men der mangler juridisk klarhed over, hvilke former for praksis der er tilladt. Kommissionen foreslår, at forbrugere i andre EU-lande skal have samme adgang til at købe varer og tjenesteydelser, som lokale kunder, når der er tale om:

- Salg af et produkt uden levering. F.eks. hvis en dansker vil købe en vaske-maskine i Tyskland og selv vil køre ned for at hente den.
- Salg af tjenesteydelser, der leveres et specifikt fysisk sted. F.eks. hvis en dansker vil leje bil og sommerhus til ferien i Kroatien eller købe billetter til en koncert i Madrid eller til Disneyland i Paris.
- Salg af elektroniske tjenesteydelser. F.eks. hvis en dansker vil købe hosting af en hjemmeside, lagring af data, cloud tjenester ved et polsk firma.

Kommissionen foreslår, at reglerne skal gælde allerede efter 6 måneder for de to første typer af salg, mens der for salg af elektroniske tjenesteydelser først skal være gældende fra midt i 2018.

Undtagelser

Der er dog visse undtagelser i Kommissionens forslag. Det er tilfældet, hvis det f.eks. eksplicit gennem national lov er fastsat, at det er forbudt at sælge alkohol til personer, der ikke opholder sig i landet. Salg på nettet af ikke-audiovisuelt ophavsretligt beskyttet indhold som f.eks. musik, e-bøger, spil og software er også undtaget – indtil videre. Kommissionen lufter muligheden for, at disse på et senere tidspunkt kan blive omfattet.

B) Adgang til hjemmesider

Kommissionen foreslår et forbud mod blokering af adgang til hjemmesider og om-dirigering til en national udgave af siden uden forbrugers accept. Dette gælder også ophavsretligt beskyttet indhold (undtagen audiovisuelt indhold, det vil sige ikke film).

⁶ EU note 50 om nye regler for audiovisuelle medier.

C) Betalingsform

Forhandlere kan selv vælge betalingsform, men Kommissionen vil forbyde diskrimination på baggrund af betalingsmåde, når betalingen sker via et debit- eller kreditkort eller andet kortbaseret, elektronisk betalingsinstrument.

Reaktioner

Den europæiske sammenslutning af forbrugerorganisationer (BEUC) finder, at forslaget om at forhindre geoblokering er et godt første skridt, men ønsker også at se initiativer, der forhindrer uberettiget geoblokering i forhold til film, sport og serier.

Business Europe er forbeholdent positive. De hilser formålet velkomment, men er bekymret over mangel på juridisk klarhed i enkelte dele af pakken.

Europæiske forlag og musikforeninger siger gennem deres europæiske paraplyforeninger (henholdsvis FEP og Impala), at de er lettede over, at bøger og musik i første omgang ikke er omfattede.

Postselskabernes organisation PostEurop er utilfredse med at skulle dele fortrolige, kommercielle oplysninger om levering med nationale myndigheder.⁷

Flere af Kommissionens forslag ligger i tråd med anbefalingerne i Europa-Parlamentets ikke bindende resolution fra januar 2016,⁸ og reaktionerne i Parlamentet har også være ovevejende positive, da de nye forslag var til debat den 25. maj 2016.⁹

Venlig Hilsen

Lotte Rickers Olesen (3330)

⁷ For reaktioner se bl.a Agence Europe, 25. maj 2016.

⁸ Se resolutionen [her](#).

⁹ Se pressemeddelelse og link til debatten [her](#).